

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Chemarea Preotească.

În mecanismul complicat al societății omenesti, preotul este fără îndoială un factor, principal fără de care nu numai că s'ar opri întreaga mașinărie, ci s'ar produce o perturbație cu urmări dezastruoase pentru întreaga omenime.

El este chemat să asigure bunul mers al întregii mașinării, sau mai bine zis, să procure buna dispoziție societății omenesti în general și indivizilor ei în particular.

Cum? Asa greu rol are de împlinit preotul? Nu se poate va răspunde un om care cunoaște numai viața din trecut a preoției și mai ales activitatea ei de până acum, sau unul, care nu vrea să audă cuvinte stăruitoare de revenire la starea normală sau cel puțin la starea de dinaintea războiului. — Când e vorba însă, să dea însărcinări, sau să arunce responsabilitate, preotul este luat la țintă. El este obiectul discuțiilor în astfel de cazuri. Dela el se cere să fie „ca un miel ce nu-și deschide gura sa...”, dar care să muncească, și să 'ntroducă moralitatea, binele și... să coboare pe pământ împărăția cerului. — Activitatea lui trebuie să fie atât de întinsă pe cât de multe și felurite sunt nevoile oamenilor.

În urma războiului mondial satele și orașele noastre prezintă un tablou foarte asemănător cu cel descris de Petrow, după o pictură, unde pe un câmp mare se văd mulțime de cadavre omenesti și din iarba verde se aud vaetele și gemetele celor nenorociți.

Preotul este dator să ridice pe toți loviții sorții și punându-i sub ocrotirea iubirii să-le vindece ranele și să-le aline durerile. El trebuie să curățească apoi toată aria de buruieni și să arunce sămânța cea bună, să o ude cu lacrimile nădejzii și să ceară dela Bunul D-zeu să-i facă creșterea.

La aparență toată munca aceasta să prezintă

foarte ușoară, dar în realitate ea este cu mult mai grea.

Este foarte greu să cureți un pământ întelenit și plin de buruieni, dar să vindeci atâtea obiceiuri rele ale societății de azi și atâtea plăgi sociale câte bântue în poporul nostru.

Alcoholismul, imoralitatea, sectarismul și alte multe răni trebuie vindecate fără amânare.

Dacă pe de o parte dela preot se cere să combată aceste rele, apoi pe de altă parte tot dela el se cere, să desvolte și o muncă pozitivă, pentru-că fiind cărturarul și conducătorul firesc al satelor noastre, el nu poate sta impasibil în fața mișcării puternice ce s'a inițiat pe întreaga linie pentru promovarea culturii în masele poporului nostru.

Ridicarea de biserici, școli, și înființarea de case culturale și alte instituții corespunzătoare cu exigentele timpului, tot brațe de preoți așteaptă.

Unde se mai pune apoi și împrejurarea, că pentru toate acestea, este lipsit adeseori și de ajutorul celor ce'l pot da, și preotului nu-i rămâne altceva decât cuvântul cu care să stea în fața poporului „cu timp și fără timp” și inimă cu care să suspine și poate nădejdea că pentru toate astea „plata multă-i va fi în ceruri”.

Se spune astăzi de multe ori, că preotului i-s'au împuținat datorințele, pentru-că acum în Tară liberă și Românească, fiecare om poate să-si spună doleanțele în limba lui părintească și nu mai are nevoie de preotul Român, care să intervină pentru el pe la cancelarie, judecătorii etc. — Preotul nu trebuie să mai facă pe notarul, în sat, sau pe avocatul ori judecătorul, căci doar toți aceștia sunt acum români. — La aparență lucrul așa se crede, de fapt însă și acesta este altfel.

Tăranul de pe sate nu-și prea pune încrederea în acești „intelectuali”, pentru-că de multe ori a îndurat desiluzii și pentru aceia cu tot lu-

crul mai de seamă, ce are de făcut, se 'ndreaptă către vechiul său povățuitor, către Părintele lui din sat.

Nu mai amintim aici faptul, că preotul încă este om și are și el familie, și încă de multe ori foarte grea, de subintința căreia încă trebuie să se gândească. Vom spune totuși că cu toate greutatețile casnice din gospodăria lui, el și aici trebuie să premerge cu exemplu, pentru-că în caz contrar toată propoveduirea lui se face asemenea aramei sunătoare și chimvalului răsunător.

Și cu toate acestea tot ce am spus până aci, formează partea secundară din chemarea preotească.

Chemarea preotului în primul loc este ca să fie „doftorul sufletelor“, el trebuie să fie „Păstorul cel bun, care sufletul își pune pentru oi“.

Sftul Ioan Gură de Aur, în cartea sa despre Preoție a fixat cum nu se poate mai bine, ce înseamnă să fie cineva „Păstorul turmei cuvântătoare“. Este greu, spune acest sf. Părinte, să găsești și să vindeci o rană vizibilă, la o oaie din turmă, apoi cu cât mai greu este să afli și să vindeci, ranele sufletesti, ascunse, ale credincioșilor tăi?

Dar chiar dacă o oaie se prăpădește, suferi o pedeapsă, ori o plătești, când însă un suflet omenesc încredințat păstoririi tale se pierde în focul gheenei, cum vei putea sta în fața Dreptului Judecător? Cu drept cuvânt putem zice deci și noi, cu același sf. Părinte, că „preoția este o sarcină prea grea și pentru umerii îngerilor“.

Trebuie prin urmare bine să-ne dăm seama de marea misiune ce ne-am ales, pentru-că dela împlinirea sau neîmplinirea cu sfințenie a datorițelor ei depinde propășirea, fericirea și mântuirea noastră și a neamului nostru Românesc.

Să ne rugăm deci Bunului nostru Părinte, Care a spus, că „cu noi va fi până la sfârșitul veacurilor“ să nu-și întoarcă fața s'a dela noi, ci să ne lumineze și să-ne ajute, ca opera Sa începută de Două mii de ani, să o ducem la bun sfârșit spre lauda lui D-zeu și mântuirea făpturilor Sale.

VICTOR SUSA, cleric

Infrățirea popoarelor prin biserici

În 22 Sept. s'a ținut în Sinaia conferința alianței pentru înfrățirea popoarelor prin biserică. Conferința s'a ținut sub presidium arhimandritului Iuliu Scriban. Au luat parte din R. Ramsay secretariul general al alianței universale, Dr. Apinkson delegat american Sir Dickinson din partea Angliei, Dr. Ștefan Bogdan deputat, V. Ispir secretariul general dela Ministerul Cultelor, Pastorul Neander dela Stockholm, Dr. Demetriu Dragomir prof. univ., Tancov delegatul Bulgariei, Diohumiotis delegat al Greciei, Stoianovici delegat al Serbiei, Georgeniei prof. la univ. din Belgrad, Dr. Ion Lupaș și Dr. Onisifor Ghibu profesori universitari dela Cluj.

S'a luat în discuție chestia universităților în Balcani, comunicare făcută de d. dr. Ramsay din Anglia. D-sa spune că a călătorit în toate țările balcanice în scopul de a cunoaște mai de aproape situația politică și religioasă a acestor țări. Acolo sunt 2 feluri de minorități: Sunt minorități sub raportul rasei și sub raportul confesiunii.

În România, Constituția cea nouă a asigurat completa libertate a cultului divin. Sunt însă plângeri în ce privește școlile minoritare, în special în ce privește administrația lor.

România a declarat că primește soluțiunile Alianței universale din congresul dela Novisad. Această hotărâre a României arată că în România chestia minorităților va fi în mod creștinesc rezolvată.

D. prof. universitar I. Lupaș atrage atențiunea asupra minorităților românești din Statele balcanice și cere pentru ele un tratament egal cu al minorităților din România. Cere ca în consiliile naționale a alianței din țările balcanice să fie reprezentate și aceste minorități românești.

După aceasta se votează o rezoluție prin care conferința recunoaște importanța minorităților din statele balcanice, care reclamă un tratament drept și creștinesc în convingerea că numai pe această cale se poate propaga stabilitatea în aceste țări și dorește ca în acest scop consiliul național să stea într'o strânsă legătură de corespondență și colaborare.

Urmează un referat asupra chestiunii: în ce măsură bisericile ortodoxe pot contribui la men-

ținerea păcii ferme în Balcani, având ca raportor pe d-l V. Ispir.

Delegatul sârb Stoianovici de la institutul teologic din Carlovitz este pentru crearea unui comitet balcanic permanent care să discute chestiunile ortodoxe din diferite state.

Sir Dickinson crede necesar convocarea unei conefrințe speciale, la care să se dezbată mijloacele necesare pentru apropierea strânsă dintre bisericile ortodoxe.

D. prof. Onisifor Ghibu aderă la propunerea d-lui Dickinson și din parte-i propune ca la conferință pe lângă chestiunea unirii strânse a bisericilor ortodoxe laolaltă să se discute și marea chestiune a unirii bisericii ortodoxe cu biserica creștină din apus inclusiv cea catolică.

Episcopul Paisie (bulgar) crede că mai întâi trebuie să se îndeplinească în mod solidar apropierea bisericilor ortodoxe și numai apoi să se vorbească de unirea cu biserica din Apus.

A răspuns d. Dickinson, menținându-și punctul său de vedere.

Vrednicia preotului.

Între multele datorii ale păstorului sufletește este fără îndoială strângerea turmei sale credincioase în jurul Sionului destinat măririi lui Dumnezeu. Acest Sion care este totodată loc de curățire, mângâiere și întărire sufletească a celor setosi după cuvântul lui Dumnezeu va fi cu atât mai corespunzător destinației sale înalte cu cât preotul ca servitorul altarului îi va ști da cuvenita îngrijire provăzându-l și înzestrându-l cu cele necesare. Câte nu sunt, mai ales la noi Români, lipsurile bisericuțelor noastre modeste, fiind acestea pe lângă sărăcia lor din era ungară, în urma împrejurărilor războiului, despoiate și de Clopotele ce le aveau. Cine are datoria în primul rând să îngrijească de acoperirea lipsurilor bisericilor decât însuși preotul care servește la altarul lor.

În sarcina lui cade răspunderea îngrijirii lor înaintea tuturor; lui îi revine datoria să afle modalitatea de sanare a nevoilor, să caute mijloacele pentru acoperirea lipsurilor și creșterea activității și peste tot a averii bisericii.

Aceasta este încă una din îndatoririle preotului.

Dar precum răspunderea astfel și meritul îmbunătățirilor, îndreptărilor, îmbogățirilor și

a acoperirii lipsurilor multiple ale bisericii este fără îndoială în primul rând tot a preotului. Este fala și mândria lui și alături de el a credincioșilor lui de aș vedea biserica și avutul ei în bună stare și înflorire, servind drept pildă altora. În această direcție au lucrat mulți dintre vecii noștri preoți și astfel mulțumită lor multe biserici au ajuns în situație mai corespunzătoare. Poate nu greșesc dacă număr între acești vechi preoți meritori și pe Grigorie Lador paroh în Chiuești dela 27 Decembrie 1886. În timpul păstoririi sale de aproape 38 ani a ținut în bună stare biserica zidită din peatră, reparându-o de 2 ori și acoperindu-o cu eternit. A zidit o școală profesională apoi casa parohială. A înzestrat biserica prin donație cu 3 iugăre pământ, a făcut o fundație cu numele său, sa îngrijit pentru procurarea unei grădini pe seama bisericii.

Din cele 8 rânduri de odăjdii preotesti a dăruit un rând Consistoriului pentru distribuire la biserici mai sărace.

A făcut și alte donații însemnate pentru căminul preoților. Pe urmă prin contribuție proprie și colecte dela credincioșii săi din Chiuești a strâns suma necesară și a procurat pe lângă clopotul ce a rămas alte două clopote și un chivot. Cu credincioșii bisericii surori din aceeași comună au trăit în bune relații, iar credincioșii săi nu și-au părăsit biserica și legea ort. rom. A știut să îngrijească și de buna creștere a familiei sale. Apreciindu-i meritele sale deja vechiul său arhiereu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae la înzestrat, deodată cu înființarea Episcopiei din Cluj cu brâu roșu. Fie ca faptele sale și în viitor să fie tot mai strălucite și mai rodnice pentru binele și fericirea lui, a bisericii și a poporului său dreptcredincios, servind drept îndemn și pildă multor chemați.

P.

Sfințirea bisericii din Ida mare.

Duminecă în 9 Noembrie a. c. s'a săvârșit sfințirea bisericii renovate și a noului iconostas din Ida mare de către mandatarul P. S. Sale episcopului Nicolae d-l asesor cons. Dr. Sebastian Stanca asistat de preotul Vasile Nașcu din Bârla, preotul Iocului, diaconul Aurel Todoiuț și arhivarul consistorial Vasile Bogdan.

Biserica a fost renovată din temelie din par-

tea credincioșilor din parohie, iar iconostasul a fost ridicat din contribuția benevolă a celor ce au simțit dragostea de jertfă pentru frumusețea bisericii. Și într-adevăr acest iconostas este de o frumusețe neîntrecută. Pictura și ornamentația este executată cu multă artă și pricepere de pictorul dela Munchen Gheorghe Russu, fiul acestei comune, iar partea de lemn și sculptură a fost executată cu multă precizie și gust de directorul atelierelor din Cohalm d-l Moise Schiopu, absolvent al școlii de meserii din München. Intreaga lucrare se prezintă în condiții deosebit de alese și constituie o podoabă adevărat artistică pentru această biserică, fiind făcută de oameni specialiști, pricepuți și talentați și cu multă dragoste pentru înălțarea casei lui D-zeu, pentru care n'au cruțat ostenele și jertfe. Acest iconostas poate servi de pildă pentru bisericile noastre chemate ca și în direcția aceasta să se purifice curățindu-se de multele clemente rudimentare spoite pe pereții și iconostasele lor.

Serviciul divin a fost săvârșit cu evlavie potrivit actului sărbătoresc. La sfârșitul liturghiei mandatarul a ținut o frumoasă predică pe înțelesul poporului împetrită cu pilde povățuitoare din viața de toate zilele.

La banchetul ce a urmat în sala școlii, a vorbit d-l dr. Stanca pentru P. S. Sa, păr. Nașcu pentru Consistor, preotul Sas pentru consătenii români, pictorul G. Russu pentru d-l Schiopu și comitetul parohial, iar fruntașul Ion Chira pentru intelectuali. Am asistat apoi cu toții la jocul tineretului, am vizitat școala și casa parohială, amândouă renovate în mod corespunzător din partea credincioșilor noștri.

Am rămas plăcut impresionați de armonia și disciplina exemplară ce domnește în sânul poporului din această comună fruntașă. Laudă se cuvine acestui popor care știe să jertfească cu dragă inimă pentru biserică și artiștilor cari au executat lucrarea cu mult simț și pricepere artistică.

RAP.

Sfințirea bis. ort. din Zlatna

Parohia ort. din Zlatna în 12 Oct. a. c. a avut o zi de sărbătoare rară, căci atunci s'a sfințit biserică radical renovată atât în interior cât și în exterior.

Cine a văzut această biserică înainte cu 4 ani și intră azi în ea va fi plăcut impresionat de schimbările ce le-a obținut. În loc de pardoseala arsă din 1848 azi e padimentată cu table de ciment colorate, pereții curățiți din nou, icoanele aurite etc. iar în afară nu te mai isbesc pereții total desbrăcați de tencuială, căci au îmbrăcat haină nouă de sărbătoare. Tot asemenea s'a reparat și școala de alături ca mâine, poimâine să devină casă culturală pentru popor.

Toate aceste lucrări s'au săvârșit cu jertfa poporului: de 120.000 lei.

Serviciul divin a fost oficiat de P. O. D. protopop tractual P. Popovici împreună cu preoții: I. Magda, I. Fodorean sen. I. Fodorean iun. L. Ciurca, H. Nicolae, V. Paul inv. A. Opris și parohul local Gh. Popescu.

După sfințirea apei d-l protopop într-o avântată cuvântare arată însemnătatea zilei și aduce primul de recunoștință comitetului parohial și parohului Gh. Popescu care în curs de 3—4 ani a adus clopote și-a reparat biserică atât de temeinic.

La serviciul divin înălțat și prin cântările corului bis. sub conducerea d-lui P. Duca dir. școlii medii au luat parte și reprezentanții celorlalte confesiuni, afară de a uniților români, apoi oficiile de stat și corporațiunile culturale și economice.

RAPORTOR

Mai sunt și „oameni”.

Un scurt capitol dintr'o carte, (care ar trebui să apară, în zilele noastre de dihonie, în care toate normele noastre de morală par'că sunt sgâlțâite într'un tobogan sufletesc, spre deliciul (problematic) al îmbogățitorilor de războiu), din „Cartea bunătății”.

O văduvă, intelectuală, fosta nevastă a unui președinte de tribunal. Primește o pensie pitică, încât e silită să coase pentru streini — să-și strice ochii nopțile și să mânânce pâinea amară a sărăciei.

Numele nu importă, atâta numai să e fiica unui pedagog de seamă de la noi.

Boala o duce și la nește băi, în apropierea unui oraș de al nostru. A primit câteva bilete gratuite dela direcțiunea băilor, ca să-și cureze durerea din picioare.

Pe banca unei promenăzi își descarcă odată văduva inima, cuiva. Spune câtă durere simte să coase, câtă vreme pe la stațiunea balneară de acolo vede lumea prădând paralele cu o obrăznicie fenomenală.

Se plimbă pe dinaintea ei sclivisiți, cari nu mai știu cum să-și omoare timpul lui Dumnezeu. Domnișoare „filit”-ează de trecere de vreme, arătându-și costumele de baie sumare, vânătorilor de zestre. Cât ban nemuncit pe melea-gurile astea. Câți îmbogățiți de războiu, cari au câștigat sute la sută, dintr’o trăsătură de condei, dintr’un stăns de mână la cafenea, între „misiși”, câtă vreme cei conștiencioși, cei cu 5, 10, 15 procente câștig au rămas pe jos, din cauza cinstei lor.

Doamna cu care vorbește văduva dă din cap afirmativ: Da, da! Și vezi cum ne sfidează acum? Intelectualii să se ducă — cei ce au coatele mai sdravene, cei mai obraznici ajung mai departe. Vorba Românului: obraznicu mănecă praznicu!

Da, dar dacă intelectualitatea dispare ce-i pui în loc? Pe cei cu mușchii umflați, dar cu creierul de găină? Poate duce asta la vre-un bine pentru cineva?

Și au mai urmat întrebări și răspunsuri de astea.

Cineva asculta. Era un domn bine îmbrăcat — al treilea de pe bancă. Dela o vreme a dat din cap domnul și a zis respicat: da, doamnelor, aveți mare dreptate. Apoi, din vorbă în vorbă, a rostit văduva numele tatălui ei, al pedagogului.

Domnul a tresărit. Se poate? Se prea poate: vorbea cu fiica pedagogului.

Doamnele au plecat, domnul a salutat cu viincios. Nu peste mult a întâlnit văduva pe domnul de pe bancă, în mijlocul unei mulțimi. Resolut, fără de veste, i-a înmănat domnul, văduvei, un plic și a dispărut în mulțime.

Văduva deschide plicul. Citește: „Primește, doamnă, o mică dovadă de recunoștință dela un fost elev al tatălui d-tale!” O mie de lei erau alăturați. Văduva căuta pe binefăcător — dispăruse.

Astfel de fapte cântați-le scriitori ai zilelor noastre, nu simțurile bolnave ale cutărei detracate!...

„Corespondența Astei”.

Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului

— Cinci ani de existență —

Un simț de obiectivitate ne obligă să recunoaștem că printre puterile cari au lucrat la reparațiuni față de regimul împilărilor trecute, este și reînviata episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului. Cinci ani de activitate se împlinesc acum. O mare provincie bisericască răsuflă ușurată. Suferitele se pot înălța libere către Dumnezeu credințelor strămoșești. Nu pregetăm a ne îndeplini o datorie profesională semnalând aci că eparhia bătrânului și sfântului Vodă Ștefan cel mare al Moldovei a renăscut ca pasărea Phoenix din ruina imperiilor prăbușite. Grație iscusinței, talentului de organizator al părintelui episcop Nicolae Ivan, eparhia are o administrație închiegată, s’a întregit printr’o nouă arondare cu patru noi protopopiate, a prins chiar în Cluj prin cumpărarea a trei proprietăți și-a deschis seminarul teologic. Iar cel mai măreț dintre planuri este înălțarea zi cu zi a catedralei, ale cărei schele se ridică tot mai îndrăsnește spintecând înălțimile. Episcopul Ivan a știut să-și asigure concursul guvernului, a reușit să aibe prezența aproape a întreg guvernului și al unui reprezentant al casei domnitoare, la punerea pietrei fundamentale. Iar mai în urmă modesta reședință vlădicească din strada Iuliu Maniu a fost onorată în mod excepțional de însuș regele, care pentru întâia dată, decurând a primit de către un cap bisericesc o invitație la masă; cazul a făcut senzație în cercurile diriguitoare. Un argument mai mult pentru desțoinicia șefului eparhiei din Cluj.

Se cunosc vederile noastre radicale în orânduirea lumii noi. Nu părtinim confesiunile, însă nici nu le neglijăm. Vom avea față de toate o neutralitate... binevoitoare. Așteptăm dela ele să acționeze singure, să fie loiale între ele, să dovediască vitalitate sporind cultura mulțimii și înobilând sufletele prin magica lor putere de a întrebuița simțimintele religioase instinctive drept artere, drept canale cari conduc spre ținte superioare umane.

Vom fi drepti de câteori vom vedea realizate progrese sociale prin instrumentul organizațiilor bisericesti.

Suntem legitimați în atitudinea de recunoaștere a activității eparhiei Clujului și dorim o continuă desfășurare a ei în linie ascendentă.

Horia Trandafir

„Societatea de mâne”.

ȘTIRI

Alegere de mitropolit. Vineri în 7 Noembrie s'a întrunit marele colegiu electoral în București pentru alegerea de metropolit în scaunul vacant dela Cernăuți, în urma renunțării I. P. Sale Vladimir de Repta. A fost ales P. S. S. Dr. Nectarie Cotlarciuc actualul episcop dela Cetatea albă. Alesul a fost confirmat și din partea M. S. Regelui și Duminecă în 9 Noembrie și-a primit în mod festiv investitura.

* * *

Protopop nou. Sâmbătă în 15 Noembrie a fost hirotont, din partea P. S. S. episcopului Nicolae, întru preot arhidiaconul Dumitru Antal noul protopop al Reghinului, iar Duminecă în 16 a fost hirotosit în biserica parohială de protoiereu pentru de a putea fi introdus în postul său. Înregistrăm cu bucurie că acesta este deja al șaptelea protopop dela reînființarea eparhiei noastre.

* * *

Congres. Partidul poporului ține un mare congres politic în București în zilele de 21--23 Noembrie.

* * *

Din „binefacerile” unăției... Ungurii papistași din țara noastră au ținut un mare congres la Arad cu procesiune religioasă pe străzi. La această paradă — mai mult unghurească decât creștinească — au luat parte și toți păstorii poporului român unit din Blaj, Orade, Lugos și Gherla. Vlădicii uniți au slugit alături de cei papistași și au colindat străzile împreună.

La Alba Iulia păstorii poporului român unit n'au vrut să intre în biserica încoronării și n'au vrut să stea alături de frații lor păstotri ai poporului ortodox. La Arad însă — și cu toate privilegiile — se strâng în brațe cu vlădicii papistași.

Grozav ce mult țin frații uniți la națiunea românească?

* * *

Pentru Domnii dela „Telegraful Român”. „Telegraful” și patronii săi au terminat se vede cu organizarea arhidiecezei și acum trec și în diecesa Clujului ca să vie în ajutorul slăbănogului Consistoriu și slăbănogului sinod, cu sfaturi de organizare ori mai bine desorganizare. Aceste incursiuni în drepturile autonome ale diecesei le respingem cu toată indignarea și do-

rim să fie ultima încercare de amestec îndrăzneț și nesocotit în afacerile diecesei Clujului. În caz de repetiție vom arăta și noi ce ar trebui să lucreze cei ce trăesc din vechea moștenire și sudoarea altora.

* * *

Din Bucovina. Cetim în „Monitorul Oficial” Nr. 244 decisiul consiliului de miniștri Nr. 3059 din 24 Oct. a. c. prin care Statutul organic pentru congresul bisericesc al arhidiecezei ortodoxe române a Bucovinei, regulamentul electoral pentru congresul bisericesc al arhidiecezei ortodoxe române a Bucovinei regulamentul asupra gestiunii interne a congresului bisericesc al arhidiecezei ortodoxe române a Bucovinei și regulamentul pentru administrarea fondului bisericesc ortodox-român din Bucovina, promulgate cu decretul No. 5417, 5418, 5419 și 5420 din anul 1921, sunt și rămân abrogate.

* * *

„Înțelegere superioară”. Cetim în „Unirea” din Blaj următoarele: Un ordin al Sfântului Scaun, sosit de curând la mitropolia Blajului, scoate pe toți Românii uniți de pe teritoriul eparhiilor latine din vechiul regat, Basarabia și Bucovina de sub iurisdicția ierarhilor latini respectivi, supunându-i, până la altă dispoziție, I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile, numit administrator apostolic peste acești credincioși. — Dispoziția aceasta, care din punct de vedere național înseamnă incontestabil un câștig important, este în aceeași vreme și o nouă dovadă a înțelegerii superioare, cu care Roma știe să aranjeze chestiunile de această natură. Înțelegem și noi foarte bine unde vrea să bată această „înțelegere superioară” pe care papa dela Roma știe să o manueze cu o dibăcie extraordinară.

* * *

Bani noi. Nouile bilete de 500 de lei ale Băncii Naționale, vor fi puse în circulație în cursul lunei Ianuarie 1925. Cu acest prilej vor fi retrase din circulație vechile bilete.

* * *

Din America. În America e alegere de președinte și de câteori e alegere, lucrările stau pe loc și muncitorimea suferă. Așa e și acum. Pe lângă asta, valuta prea mare a dolarului, încă face greutate. Mărfurile din America nu se pot desface în măsura în care se fabrică. Precum se vede nici prin America nu-i lapte cu colac.

* * *

Noul buget al statului va cuprinde 28 miliarde, adică cu 4 miliarde mai mult decât cel din anul trecut.

* * *

Catedrala din Bălți. Duminecă, 28 Septembrie 1924, s'a pus piatra fundamentală a Sfintei Episcopii de Bălți, la care a luat parte Sanctitatea Sa Patriarhul Damianos ale Ierusalimului Alteța Sa Regală Principele Carol; I. P. S. S. Mitropolitul Miron, Pimen, și P. S. Visarion Episcopul Eparhiot.

Din partea guvernului, a luat parte d. Alex. Lapedatu Ministrul Cultelor și Artelor.

* * *

Calendar săptămânal.

Luni	17	St. Gr. gorie al Neochesariei
Marti	18	Sf. Platon și Roman
Mercuri	19	Sf. Proor. Ivdie, Sf. M. Varlaam
Joi	20	Sf. Grigorie dela Bistrița și Proclu
Vineri	21	(+) Intr. în Bis. Desi. de pește
Sâmbată	22	Sf. Apostol Filimon
Duminecă	23	Sf. Amf hohie al Iconiului

Duminec 30 d pa kusalii. *Glas 8, Voser 3.* Co os. III. 12—16 Fil p. III. 20—IV 1—3 Lc. XVIII. 18—27. Mat. V 14—16

* * *

Calendarul „Cujul Românesc” pe anul 1925

apare în luna Noembrie cu șematismul eparhiei, îndrumări referitoare la reforma calendarului, datele exacte ale târgurilor și cu un cuprins literar bogat potrivit pe seama intelectualilor și a poporului de pe sate.

A apărut: „Hotărârile Adunării Naționale din Alba-Iulia. Considerațiuni de drept public” de d-l Iosif Iacob, fost prefect. 64 pagini, prețul lei 30. Se află de vânzare la tipografia „Biharia” și la toate librăriile mari din țară.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. *Papism și ortodoxism în Ardeal* de Dr. G. Ciuhandu — 12.— Lei
2. *Români ortodocși și Români uniți* de Dr. G. Ciuhandu — 10.— Lei
3. *Ortodocșia și creștinismul apu-*

sean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei

4. *Schisma Românească sau Unirea cu Roma* — — — — — 2.50 Lei

5. *Analele Asociației „A. Șaguna”* II, și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei

6. *Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură)* — — — — — 10.— Lei

7. *Vieța unei mame credincioase* de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei

8. *Spice din istoria bisericeii* de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei

9. *O pagină din lupta noastră pentru existență* de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei

10. *„Problema educației sexelor”* 8.— Lei

11. *„Femeia”* de Dr. C. Stanca — 20.— Lei

12. *Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură* de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 512—1924 prot.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Ticud, protopresbiteratul Murăș-Ludos, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea salariului dela stat.
2. Sesiune parohială 26 jugăre, primite deja prin reforma agrară și eventual completarea până la 32 jugăre.
3. Zi de lucru dela fiecare familie.
4. Stola îndatinată.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat; iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta ori celebra și predica, observând dispozițiile art. 33 din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludos, la 27 Octombrie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Murăș-Ludosului în înțelegere cu comitetul parohial din Ticud.

Romul Popa, protopop

Nr. 347—1924

3—3

CONCURS

Se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“ pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III Lunca din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moarte.

Emolumentele împreunate cu postul de paroh sunt: 12 jugăre porțiune canonică, cea mai mare parte fânaț; câte o jumătate ferdelă nouă bucate dela fiecare casă sau fum; casă parohială de locuință cu două camere cu supraedificățile economice; stolele uzitate pentru funcțiunile preoțești și întregirile de salariu ce le acordă statul conform calificației preotului ales.

Concursele, provăzute cu documentele ce le prescrie Statut. org. și regul. pentru parohii, se înaintează subscrisului oficiu în termenul deschis. Concurenții — cu prealabila înștiințare la acest oficiu — se vor prezenta înainte de alege la fața locului, spre a cânta, eventual a cânta și celebra și a face cunostință și cu poporul.

Baia de Aries, 18 Octombrie, 1924.

Oficiul protopresbiteral al Lupsei, în conțelegere cu comitetul parohial:

Vasile Gan, protopresbiter

Nr. 656—1924

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. I. Sebeșul mare din tractul Huedinului să publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renasterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuința în natură cu supra edificățile de lipsă și cu o grădină de trei siert de jugăr.

2. 11 jugăre sesiune parohială din care 2 jugăre arător iar 9 jugăre fânaț, restul până la 32 jugăre e sub complectare prin Ref. agrară.

3. 30 Lei dela fiecare familie (320 familii).

4. Venitele stolare urcate conform scumpetei de azi.

5. Drept de lemne de foc și pășunat.

6. Întregirea dela Stat conform coalei B) cu accesoriile legale.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare să vor înainta în termen indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrierilor cuprinse în Regulament pentru parohii sunt avizați a se prezenta în parohie spre a predica a cânta eventual a celebra și spre a face cunostință cu poporul.

Sebeșul mare la 5 Octombrie 1924.

Oficiul ppresb. art. rom. al tractului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop

Nr. 6170—1924

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopresbiteral *din Turda* în conformitate cu dispozițiile §. 6 din Regulamentul pentru parohii și a rezoluției On. Minister al cultelor dela 27 Ianuarie 1922, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renasterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Dotația dela stat conform cu declarațiile îndeplinite și sesiune parohială de 30 jug. primite deocamdată în arendă forțată.

2. Jumătate din venitele stolare și regulamentare după funcțiunile preoțești și protoprești îndeplinite de capelan în parohie și tract.

3. Locuință în natură sau echivalentul de 3600 Lei dela parohie.

4. Renunțările ce i se vor da pentru prevederea serviciilor duhovnicești la bolnavii dela spitalul de stat la deținuții dela închisoarea Tribunalului și pentru chatechizația elevilor dela școlile de meserii și agricultură.

5. Obligațiile capelanului numit vor fi să ajute și să substituie în caz de absență pe protopopul paroh în toate agendele oficiale și să colaboreze în oare libere în cancelaria protopopească.

6. Reflectanții cu calificația de clasa întâia au să-și înainteze cererile de concurs la Consistorul Diecezan ortodox din Cluj: având să fie numit capelanul în conțelegere cu reprezentantul oficiului protopopesic din Turda.

Cluj, din ședința senatului bisericesc ținută la 24 Octombrie, 1924.

NICOLAE, Episcop